KAFLI 1 - Uppsetning

1. Kveikja á tölvu og hljóðkorti

Áður en nokkuð er gert þarf að sjá til þess að kveikt sé á öllum búnaðinum. Gerið eftirfarandi:

- **1.** Kveikið á hljóðkorti. Takkinn er aftan á því hægra megin. Þegar kveikt er á hljóðkortinu kemur ljós framan á það.
- 2. Kveikið á preamp. Takkinn er framan á því hægra megin og lýsist upp þegar kveikt er á því.
- **3.** Kveikið á tölvu. Til að skrá inn notandann "tolvutal" er lykilorðið "tolvutal" notað.

2. Rödd kemur sér fyrir

Nú þarf röddin að koma sér fyrir í innra herberginu.

- 1. Rödd skilur alla aukahluti eftir í ytra herberginu.
- **2.** Rödd skal sitja bein í baki og helst með hendur í kjöltu. Fjarlægð frá hljóðnema skiptir máli og skulu bæði rödd og stjórnandi fylgjast með þessu. Fjarlægð frá hljóðnema er skráð í kafla 2 fyrir hverjar rödd.
- 3. Lokið hurðinni á milli herbergja

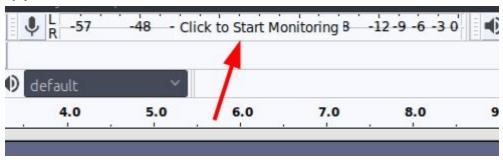

3. Raddprufa (optional)

Til að vera viss um að hljóðstyrkur sé réttur þá þurfum við stundum að gera prufu áður en við byrjum.

- **1.** Opnið forritið **audacity** á tölvunni. Forritið er aðgengilegt í taskbarinu á tölvunni og merkið er eins og hér til hliðar.
- **2.** Opnið einhvern texta, t.d. Einhverja frétt á rúv.is, fyrir rödd að lesa meðan raddprufa er framkvæmd.
- **3.** Smellið á "Click to start monitoring" ofarlega á skjánum í audacity og segið rödd að byrja að lesa.

4. Hér viljum við að styrkurinn sé á bilinu -18 til -14 meðan rödd les.

Hér að neðan er dæmi um ef styrkurinn er of lár

Og hér er hann of hár

Ef styrkurinn er ekki réttur skoðið þá leiðbeiningar í kafla 3.

4. Það er líka hægt að taka upp í audacity með því að ýta á rauða upptökutakkann. Þá birtist waveform á skjánum. Þetta waveform er flott.

Þetta waveform er vísbending um að hljóðnemi sé of lágt stilltur. Fylgið leiðbeiningum í kafla 3 ef svo vill til.

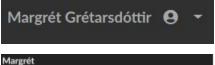

3. Kveikja á LOBE

LOBE er upptökuforritið okkar og því er komið að því að gera það klárt.

- **1.** Ýtið á græna hljóðnematakkann í taskbarinu á tölvunni. Eða opnið <u>eyra.ru.is/lobe/</u> í Google Chrome
- 2. Hér þarf að skrá inn **röddina sem á að fara að lesa.** Sjáið kafla 2 fyrir upplýsingar um aðgangsupplýsingar fyrir hverja rödd. Nafn raddarinnar sem er skráð inn birtist síðan efst á næsta skjá, sjá mynd til hliðar.
- 3. Veljið "safnanir" efst á skjánum.
- **4.** Veljið söfnunina sem er fyrir röddina sem skráð er inn. Þær upplýsingar eru í kafla 2.
- 5. Smellið á "taka upp" takkann á söfnunarsíðunni.
- 6. Nú er lotan hafin

4. Upptaka

Nú er komið að sjálfri upptökunni og skjárinn að neðan ætti að birtast.

Hér eru helstu lyklaborðsstýringar:

Kveikja á hljóðnema	Ör upp
Slökkva á hljóðnema	Ör upp
Fara í næstu setningu	Ör hægri
Fara til baka í seinustu setningu	Ör vinstri
Hlusta á upptöku aftur	Ör niður

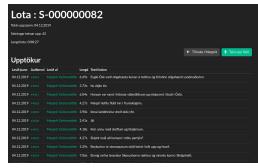
- 1. Smellið annað hvort á byrja eða ör upp til að kveikja á hljóðnema.
- 2. 1 sekúnda líður þar til rödd á að byrja að lesa. Meðan sú sekúnda líður er takkinn núna með appelsínugulum ramma. Röddin á ekki að gefa frá sér neitt hljóð á meðan.
- 3. Þegar sekúndan er liðin verður takkinn rauður og þá á rödd að byrja að lesa um leið.
- **4.** Um leið og rödd hefur lokið að lesa upp textann smellir stjórnandi á takkann aftur eða ör upp. Takkinn verður aftur appelsínugulur og **hér skal rödd ekki heldur gefa frá sér neitt hljóð.**
- 5. Nú missir takkinn allan lit og nú stendur á honum "aftur"

- **6.** Nú er hægt að hlusta aftur á upptökuna með því að smella á "play" takkann sem hefur birst eða ýta á ör niður á lyklaborði
  - a) Ef upptakan var fín er farið í næsta með því að smella á örina til hægri eða ör hægri á lyklaborði
  - b) Ef ekki þá er smelt á aftur og sama ferlið endurtekur sig.
- **7.** Ef uppi er einhver vafi um framburð, þ.e.a.s. ef stafsetningarvillur, innsláttarvillur, erlend orð eða skrítið málfar þá er ýtt á "sleppa" takkann, sjá mynd.
- 8. Þegar allar setningarnar í lotunni eru búnar þá er smellt á "klára" takkann í neðra hægra horninu. Ef einhver forritunarvilla kemur upp þá birtast skilaboð um það og þá þarf því miður bara að "refresha" vafrann og byrja nýja lotu.
- **9.** Þegar lota er kláruð birtist yfirlit. Hér er hægt að skoða upptökur eða fara beint í næstu lotu með því að smella á "taka upp fleiri"
- **10.** Ef einhverjar aðrar villur koma upp, t.d. ef viðmót læsist er smellt á "klára" og þær setningar sem hafa verið lesnar vistast.
- **11.** Á lotuskjánum er hægt að ýta á "..." takkann á eftir hverri upptöku til að merkja sem léleg ef svo vill til.

Kafli 2 - Upplýsingar fyrir raddir.

Athugið: ef stjörnumerki er í stillingar dálknum þá eru ný gildi skráð í kafla 3. Margrét.

Notandanafn	margret.gretarsdottir@ruv.is	
Lykilorð	margret_lobe	
Nafn á söfnunum	Margrét	
Fjarlægð frá hljóðnema	~ 3 handabök	
Stillingar á hljóðkorti og preamp	Hljóðkort: 7, preamp gain: 34	

Þorsteinn

Notandanafn	klambratun@gmail.com	
Lykilorð	ThorsteinnKlambratun	
Fjarlægð frá hljóðnema		
Stillingar á hljóðkorti og preamp	Hljóðkort: 4.5, preamp gain: 27	

Notandanafn	
Lykilorð	
Fjarlægð frá hljóðnema	
Stillingar á hljóðkorti og preamp	

Þorsteinn

Notandanafn	
Lykilorð	
Fjarlægð frá hljóðnema	
Stillingar á hljóðkorti og preamp	

Notandanafn	
Lykilorð	
Fjarlægð frá hljóðnema	
Stillingar á hljóðkorti og preamp	
Notandanafn	
Lykilorð	
Fjarlægð frá hljóðnema	
Stillingar á hljóðkorti og preamp	
Notandanafn	
Lykilorð	
Fjarlægð frá hljóðnema	
Stillingar á hljóðkorti og preamp	
Notandanafn	
Lykilorð	
Fjarlægð frá hljóðnema	
Stillingar á hljóðkorti og preamp	

Kafli 3 - Breytingar á hljóðkorti

Það getur komið fyrir að breyta þurfi stillingu á hljóðkorti eða preamp ef styrkur á upptöku er of lár eða of hár. Hér eru 2 stillingar sem koma til greina.

1. Á hljóðkortinu er hægt að breyta styrk. Þetta er helsta leiðin til að breyta styrknum. Hér er er best að fikra sig áfram og nota audacity á sama tíma og velja stillingu sem setur monitor gildið á milli -18 og -14

2. Ef þessi breyting hefur ekki nægt er hægt að breyta "microphone gain" gildinu á preampinu undir tölvunni. Sama gildir hér, best að fikra sig áfram með audacity.

3. Á næstu síðu er hægt að rita inn ný gildi á hljóðkorti og preamp. Ef það er gert, vinsamlega látið stjörnumerki í "stillingar" reitinn fyrir viðkomandi lesanda í kafla 2.

Rödd	Dagsetning	Nýjasta lota (*)	Nýtt hljóðkorts gildi	Nýtt preamp gildi

^(*) Farið á https://eyra.ru.is/lobe/sessions/ og ritið inn efsta auðkennið á þeim skjá.